

Гласове от низините

Продължение на темата за кооперативите

Стр. 3

Йосафат Шишков

Добрият монах, който вървеше до младите

Стр. 8

Страници от живота на Андрей Николов

Изкуството е като любовта

Стр. 4

"Costa il bulgaro"

Коста Евтимов "Наполеона"

Стр. 10

Ръкописът на Скилица

Албум на царете от Първото българско царство

Преди няколко седмици беше публикуван он-лайн мадридския препис на ръкопис на византийския историк Скилица, живял през 11 век и предоставен на българската общност в Мадрид от испанската национална библиотека.

Известният велможа изпълнявал длъжността на куропалат и друнгарий, което означава управител на палата, но и началник на дворцовата стража. Длъжността е била високопоставена, идваща веднага след тази на цезара и благородниците, и се изпълнявала обикновено от родителите на императора.

Ценното издание съдържа 490 сканирани страници, богато на многобройни миниатюри, рисувани с гваш и злато, намазани с яйчен белтък. Естествено не всички са запазили до днес своя свеж вид поради активната употреба на книгата през вековете. На места цветовете са избледнели или напълно унищожени, което е наложило частичната реставрация на ръкописа. Целият манускрипт е обемист том от 30 тетрадки с общо 233 листа (формат 35,5x27 см) и е писан на остров Сицилия.

Миниатюрите в книгата са разположени по две или три на страница, като в общият обем на цялата книга те са 574.

През втората половина на XVII век един великолепно изрисуван ръкопис тръгва от Италия за Испания. По-точно - за двореца на четвъртия дук на Уchedo Франциско Мендоса Пачеко. Тази особено ценна книга дотогава многократно е сменяла своите собственици. Дори и Пачеко не е последният. От него тя преминава през още двама собственици, за да се установи през 1912 г. в Мадридската кралска библиотека. Така одисеята на този ръкопис - скитник, приключва. Той се счита за една от най-големите ценности собственост на испанската корона. През 1769 г. дон Хуан де Ириарте съобщава за първи път в научните среди официално за неговото съществуване. Ръкописът

върху пергамент със сигнатура 2-26 в огромното книгохранилище днес е един от най-важните източници в изучаването на много държави от европейското средновековие. Неговата творба "Историята на гръцките императори в Константинопол от 811 до 1057 г., написана от куропалат Йоан Скилица", обхваща периода от смъртта на император Никифор I до детронирането на Михаил VI и се явява продължение на хрониката на Теофан Изповедник.

За българите този труд е от особено значение, защото в него се съдържа най-старата образна информация за всички драматични поврати в историята ни през това време. Това е истинска картинна галерия, в която оживяват всички по-важни моменти от българската история за описания близо два и половина вековен период. Като изключим хан Аспарух и непосредствените му приемници, на всички останали значими наши владетели след хан Крум е отредено достойно място. На Крум

са посветени 10 миниатюри. На хан Омуртаг - 4. На княз Борисовата епоха - 3. Най-значителни като че ли тук са миниатюрите за цар Симеон. Четири от тях разказват за победите на владетеля, 3 за неговите поражения и 5 за дипломатията, която водел. На цар Самуил е определен недовършен разказ в няколко "кадъра". Разбира се, не са пропуснати владетели като Омуртаг или например Петър Делян... "Омуртаг разбива Тома и спасява Византия", "Борис води преговори с царица Теодора", „Симеон обядва с византийския император“, "Сватбата на цар Самуиловата дъщеря", "Крум събира кавалерията си за поход", "Борис и народът му призовават християнския бог", "Ахелойската битка" са само малка част от "темите", посветени на България и българите.

А няма да е пресилено, ако ние, българите, го наречем "Албум на царете от Първото българско царство".

Азбуки

Българските училища по света се събират в Рим

Около 250 българи от чужбина ще почетат мощите на Св. Константин Кирил Философ

По инициатива на първото българско неделно училище „Св. Иван Рилски“ в Мадрид в периода 20 – 24 май 2015 г. Асоциацията на българските училища в чужбина организира поклонение на гроба на Св. Константин – Кирил Философ в базиликата „Сан Клементе“ в Рим и учебно-познавателна разходка по българските следи в италианската столица.

В деня на българската просвета и култура – 24 май, българите, пръснати по всички краища на света и самоорганизирали се в изучаване и запазване на българското четмо и писмо, виждат не само мисията на народа ни да дари просвещение, мисията да дари светлина на другите народи, но в него те съзират кода на българската нация.

Като признание към великото дело на Константин – Кирил Философ българските неделни училища по света възнамеряват да поставят началото на една обединителна традиция – всяка година на 24 май да се организира поклонение на гроба на Св. Кирил в базиликата „Сан Клементе“ в Рим.

Координатор на събитието е г-жа Петя Цанева, основател на първото българско училище в Испания „Св. Иван Рилски“ и член на управителния съвет на Асоциацията на българските училища в чужбина. Според нея „в днешните напрегнати времена можем да спрем, макар и за малко, забързания си живот и да отдадем почит на един от покровителите на Европа, на човека, дръзнал в далечните

тъмни времена да се опълчи на догмата на триезичието и достойно да защити правото на всеки народ да чете Божието слово на своя език. Наш дълг като учители, възпитатели и българи е да предадем на децата си достойните примери от историята ни“.

Домакин на срещата е българското неделно училище „Асен и Илия Пейкови“. То се помещава в средновековна църква, намираща се в непосредствена близост до Ватикана.

Очаква се броят на участниците да надхвърли 150 души от 15 български училища в Испания, Италия, Австрия, Кипър, представители на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и Националното издателство за образование и наука „АзБуки“, медиен партньор на събитието.

Събитието ще започне на 20 май във Ватикана с генерална аудиенция при Папа Франциск. От името на българските училища в чужбина ще му бъде дарена икона на Св. Паисий Хилендарски, рисувана специално за случая и инкрустирана със скъпоценни камъни от д-р Адриана Любенова, преподавател в Пловдивския университет и член на управителния съвет на АБУЧ.

На 22 май е организирано посещение на Ватиканските музеи. Особено внимание ще бъде отделено на тракийските следи в папските колекции.

Официална среща на училищата ще се проведе на 23 май в църквата „Сан Лоренцо ин Пишибус“, в която се помещава българското

училище „Асен и Илия Пейкови“ в Рим (via Pancrazio Pfaffner, 24). След подготвен специално за събитието български обяд, денят ще продължи с учебно-познавателна разходка по българските следи в Рим. Обиколката ще започне с поклонение на паметника на Капитан Петко войвода, след това ще последва посещение на църквата „Сан Бартоломео“ на Тибърския остров, където е капелата на „Новите мъченици на комунизма“. В нея е отделено специално място на убитите през 1952 г. католически свещеници Камен Вичев, Павел Джиджов, Йосафат Шишков и епископ Евгени Босилков.

В програмата се предвижда посещение на българската църква „Сан Паоло ала Регола“, площад „Кампо дей Фиори“, площад „Навона“, Пантеона, храма на Адриан, колоната на Марк Аврелий. Обиколката ще завърши в църквата „Сант Андреа деле Фрате“, където е погребан големият родолюбец, духовник и дипломат Петър Парчевич.

В деня на празничния 24 май се предвижда посещение на базиликите „Санта Мария Маджоре“ и „Санта Праседе“, свързани с мисията на солунските братя.

В 14.00ч. участниците, съвместно официалната българска делегация, ще присъстват на молебен на гроба на Св. Константин – Кирил Философ в базиликата „Сан Клементе“.

Майските празници в Рим ще завършат с участие в откриването на юбилейните дни „100 години българско кино“, организирани от

Творби на сестри Калимерови в Августовия „Олтар на Мира“

Отвъд времето

Това беше заглавието на италиано-българската инициатива посветена на светите братя Кирил и Методий, предшественици на духовното единение на християните и покровители на Европа. Целта бе да се представят духовните ценности и традиции на древния български народ чрез изложба и научна конференция, които се проведоха на 13 и 14 март в прочутия римски музеев комплекс Ара Пачис. Безпрецедентната

инициатива се проведе с помощта на Римската Община, италианското Министерство на културата, българските посолства в Италия и Светия Престол, Българския културен институт в Рим и под патронажа на Западно европейската ни православна епархия, Папския Източен Институт, Радио Ватикана и Римския университет Сапиенца. При откриването бяха представени две художествени инсталации „Пътят на надеждата“ и „Огънят на надеждата“ от Маруся и Таня Калимерови, международно известни дизайнерки.

Творбите са оригинални със своите идеи, размери и цветове, но най-вече с духовния си заряд и послания. Повече за тях споделят самите авторки: „Научната конференция на 14 март има за цел да представи темата за Светите братя от различни аспекти: исторически, лингвистичен, църковен, иконографски и журналистически с участието на видни български и италиански учени и експерти. Сред тях проф. Красимир Станчев от римския университет Рома Тре, проф. Клаудио Стринати, известен историк и критик на изкуството, Ричард Чемус, доцент в Папския Източен Институт, монс. Джанфранко Колцани от Папския университет Урбаниана, о. Йоан Хаджиев и ватиканистите Аджела Амброджети от „Корадзим“ и Марко Ансалдо от всекидневника „Република“.

По материали на радио „Ватикана“

Думи по вятъра

Рицарят на духа Петър Увалиев

*Пръв аз съзнавам - и признавам, че съм донякъде натрапник в този дом на духа, закрилял и окрилял рой мислители, ревнителни за културния възход на България - странна страна, в която ръст и възраст, крепка духовност и крехка държавност не се съвпадат и така озадачават стъписаните чужденци, че те просто не проумяват с какъв аришин да мерят нашата мяра...
Българското не ми е занаят, то ми е инат. Но точно поради това упорство цял живот съм гледал на България от упор, на било то понявга и с укор. Така е било в софийската ми младост, така е и в лондонската ми самост.*

Така се обяснява в любов и възискателност към всичко родно космополитът Петър Увалиев в своето „Похвалнословозабългарското слово“, произнесено на 24 май 1995-а в Софийския университет.

Дългогодишен „невъзвращенец“ и бивш „враг на народа“, от края на 40-те той е българският дух в Лондон. Сам нарича себе си „езиков сирак“, но близо пет десетилетия до смъртта си остава зад граница един от най-големите ни родолюбци, покровител на десетки талатливи българи в европейските им изяви. И ако започнах с този дълъг цитат, то е и защото той дава възможност всеки да се убеди в нещо позабравено днес - колко сочно и изразително може да е словото ни, кроено по мярата на големия интелектуалец! Но всичко по реда си...

Нека си представим няколко дни на един българин, жител на Лондон, в италианската столица някъде през 60-те или 70-те. Едната вечер той е на гости в мезонета в центъра на Рим на легендарния режисьор Микеланджело Антониони и не по-малко блестящата негова партньорка - актрисата Моника Вити. На другия ден е канен в палацото на звездната двойка Карло Понти и София Лорен.

През деня пък може да изпие чаша кафе на луксозната Виа Венето в компанията на Марчело Мастоляни или на музикалния филмов гений Енио Морикони... (Това разказва съпругата на Увалиев Соня Рув в мемоарната си книга „Един живот“, излязла неотдавна в „Сиела“.) И то се случва само в Италия в началото на 70-те. Негов добър познаник от работата му в киното е Чарли Чаплин - по-късно пък дъщерята на най-знаменития „малък човек“ Джералдин (главна героиня във филма му „Чужденецът у дома“) ще гостува на Увалиеви в Лондон и дори ще наглежда малката им дъщеричка Мила, докато той със съпругата си е на някое светско събитие. Именитият българин, владеещ свободно

седем-осем езика, може да разговаря за литература и кино с легендарна фигура като Жорж Сименон или да гостува на Френската Ривиера на двукратния носител на „Гонкур“ Ромен Гари, снимал е по Бърнарду Шоу, срещал по пътя сина кинопродуцент, режисьор и критик кинознаменитости като Ванеса Редгрейв, Бен Кингсли, Ричард Атънбъро...

Може би на някого всичко това звучи като приказка ала „1001 нощ“. Всъщност една от авторките на книга за Увалиев, дългогодишната българска кореспондентка от Лондон Бригита Йосифова, го нарича Шехерезад в мемоарите си „Обещах да запомня“, излезли у нас преди две години. Точно заради искрящите сладкостни разкази приказки за именити личности от родната и световната история, които е слушала от Увалиев.

Но преди да стигне до големия свят на изкуството и духа, този „Шехерезад“ е съзрявал в нашите географски ширини. Средата, в която идва на бял свят в края на декември 1914 г. Петър Увалиев, благоприятства бъдещия му път. Бащата - Христо Увалиев, наследник на виден калоферски род, е овладявал знания в Швейцария и Германия, преди да преподава френски в Софийския педагогически институт. Майка му - Гина Здравкова, е възпитаничка на Екатерина Каравелова, специализира в Гренобъл, преди в края на 30-те да стане директор на наше столично училище.

Малкият Петър първо овладява знания и езици в италианското училище „Алесандро Манцони“ в София. После, през 1928-а, продължава в католическия лицей „Св. Августин“ в Пловдив. Дори получава наградата на колежа лично от кардинал Анджели Ронкали, нунций на Ватикана в България по онова време и бъдещ папа Йоан XXIII.

Увлеченият по изкуствата и езиците Петър Увалиев все пак завършва право и държавни науки в Софийския университет през 1936-а. Младият юрист започва работа в Дирекцията по печата към Министерството на външните работи. И докато пише художествена критика за различни издания и репортажи за Сирак Скитник, шеф на прясно създаденото радио „София“, се гмурва и в дипломацията.

Първото му назначение зад граница е през 1942-ра в Рим. Три години по-късно се връща в България, а през 1947-а и новият режим го изпраща в Лондон като втори секретар в посолството. Няма и година от назначението му там и е повишен в първи

секретар в Прага, но Увалиев шокиращо отказва да „расте“ и подава молба до британските власти да остане в Англия. Заради този акт не позволяват и на жената, с която е сключил брак малко преди това - известната журналистка Ивайла Вълкова, да замине при него. Обявен за невъзвращенец, със задочна присъда у нас от юни 1949-а, той се изявява главно като критик за изкуство и кино в английски и италиански издания. Сътрудничи и в българската секция на радио Би Би Си, където е автор на повече от 4500 емисии на културни теми, води и предавания на френски за „Франс кюлтюр“ - изяви, оценени от медийни анализатори като „най-високи постижения в медийния ефир на Острова“.

Някъде по това време се ангажира по-сериозно и с киното. Дебютира като втори кинорежисьор през 1953 г. с „Невинни в Париж“ - английски филм на Гордън Пери по сценарий на Анатоли Грюнвалд. Освен популярни актьори от онова време в него в малка роля се появява и неизвестният все още Луи дьо Фюнес. Киноангажиментите му го сблъскват със знаменитости като драматурга нобелист и Оскар лауреат Бърнарду Шоу. Работи с известния френски писател и режисьор Марсел Паньол, с Антъни Аскуит, пресъздал за първи път на сцена и на екран „Пигмалион“ на Шоу; с легендарния Тонино Гуера, сценарист на „Амаркорд“ на Фелини. Към всичко това да добавим, че българинът е поставил над 25 пиеси на английска сцена. Автор е на забележителна монография за художника Уилям Търнър. Бил е десетки пъти гост-професор в английски и американски университети. Изнасял е доклади на международни форуми, посветени на лингвистиката.

„Може ли да има... духовен живот там, където има монопол на истината и където постиженията се мерят по липсата на оригиналност?“, изповяда той в писмо до вече бившата си съпруга Ивайла Вълкова. Зад думите му, посветени на идопоклонничеството, се мяркат и сянката на хитлеризма, и сляпата религиозна вяра, и друг изстрадан опит от пътешествията му по света, където се чувства често „сгушен в себе си“, самотен...

Демократ до мозъка на костите си, той тълкуваше родния опит от началото на „нежния“ ни преход така: „Демокрацията е въпрос на граматика, тя не е „или - или“, а се уповава на съединителния съюз „и“. Твърдеше, че българската демокрация го „плаши със своята грубост и интелектуална немощ“. Съветваше: „Почитай достойнството на размислието!“

„Истински европейци като култура, и като поведение - той носеше България в сърцето си такава, каквата е! Нито напудрена и фризирана, нито подстригана и нагласена за поредната историческа и политическа конюнктура - казва за него Светлин Русев. - При Увалиев имаше нещо от онзи възвишен надпис на килийното училище в сливенската черква: „Помогни ми да те възвися!“

Огнян и Христина Ковачеви

Дълбоки корени

Гений на длетото, поет на мрамора и бронза, нестандартен по характер, бохем по душа, виден ценител на женската красота, и дори безпътен и разгулен – това са само малка част от определенията за един от най-добрите български скулптори, Андрей Николов

Изкуството е като любовта – появят ли се сметки, превръща се в проституция

Роден във Враца, дни след Освобождението през 1878 г., в бедно семейство на баща обуцар, малкият Андрей дори не е виждал скулптурни произведения. Но постепенно се увлича по изкуство и през 1896 г. пристига в София, за да учи в новооткритото Рисувално училище. След години той вече е професор там. Учи и в Париж, където е изпратен с държавна стипендия по препоръка на преподавателя му проф. Борис Шатц. Във Франция е ученик на известния скулптор Антоан Мерсие. В продължение на 13 години живее и твори в Италия, което оказва силно влияние върху работата му. След завръщането си в България, по собствен проект Андрей Николов създава свой дом – доста необичайна за времето си къща-ателие, известната и днес Червена къща на улица „Любен Каравелов“ в центъра на София. Творецът работи непрекъснато, трескаво, създава множество изящно моделирани женски бюстове и актове, и цяла галерия портрети на видни общественици и творци, на цар Борис III. Автор е на паметника на загиналите в Сръбско-българската война в град Видин, на лъва пред паметника на Незнайния воин в София и др. Умира в София през 1959 г., на 81 години. В интервюта за вестник „Литературен глас“ от 1929 г. и 1938 г. скулпторът говори за живота си, разкрива интересни моменти и споделя вижданията си за изкуството и други теми.

Илиана Иванова

„Роден съм на другия ден след Освобождението в 1878 г. в град Враца. Завърших четвърти клас – колкото класа имаше врачанската гимназия. Тогава и бях принуден да стана волнонаемен даскал с 45 лв. месечна заплата. Надъхан от социалистически идеи, каквито всеки младеж в онова време имаше, като някаква своя религия, заразих селото, поради което ме преместват в едно банатско село. На другата година във Враца се открива петокласна паралелка и аз отидох да продължа образованието си, а на следната 1896 г. дойдох в София да постъпя в Рисувалното училище. Явихме се на конкурс 140 кандидати, издържахме само 40 души.

Първите години бях отличен ученик, макар и да разделях времето си между Рисувалното училище и Славянска беседа. Имах манията да стана актьор. Славянска беседа тогава беше български народен театър. Но не ме биваше. Обяви се конкурс за актьори. Мнозина издържаха, но аз се провалих. Оттогава се отдадох всецяло на пластичните изкуства.

- След като завършихте Рисувалното училище...

- Не, не завърших. Аз нямам диплома. Ако бях завършил, трябваше да стана даскал. Аз не исках това. Затуй не взех диплома.

- Как тогава станахте професор?

- Благодарение на една забележка в закона: „Художници със специално отличие, могат да не отговарят на образователния ценз“.

За да бъда скулптор, дължа благодарност на тогавашния ми професор Борис Шатц, който обърна особено внимание на мене, като ме викаше да му помагам и да се уча при него. Борис Шатц, на когото в знак на благодарност отнех и жената. Една жена – човек, каквито рядко се срещат в живота.

- Защо я оставихте тогава?

- Аз не я оставих; остави ме тя, когато узна, че обичам друга жена – сегашната си жена, на която дължа творчеството си и която героично понася капризите ми.

През 1903 г. открива се стипендия за следване скулптура в Париж. Стипендията вземам аз. В Париж забягва при мен и жената на Шатц с 6-годишното си дете. Тази жена ме заварди от съблазнителите на Париж. Нейното дете възпитавах като истински баща. В Париж прекарах цели четири години, години на творчество, усъвършенстване, напредък. Бях ученик на Антоан Мерсие.

От Париж пристигнах в България и взех на конкурс паметника във Видин за падналите в Сръбско-българските войни. Моят мотив беше един ранен български войник. Паметникът не бива да ни разделя, а да ни съединява.

През 1910 г. повика ме министър на просветата, Никола Мушанов, да ми съобщи за назначението ми като професор в тогавашното художествено-индустриално училище. Казах му, че нямам диплома. Той отвърна: „Кой те пита за диплома. Дай само заявление, за да сложа резолюция“. Станах професор и смело мога да кажа, че съборих всички дотогавашни закоравелости в програмата и преподаването.

През 1914 г. получих двумесечна командировка в Италия, за да контролирам отпечатването на българските пощенски марки. Вече съм женен официално. Жена ми беше моя ученичка в Рисувалното училище. Заведох и жена си в Италия.

- Защо не се завърнахте след изтичане на командировката?

- Обяви се световната война. Беше невъзможно да се завърна. Жена ми беше на път да се освободи от бременност, а имах и син на няколко месеца. Оставиха ме като пазител-канцлер на нашата легация в Рим.

Годините 1915-1918 са най-хубавият период на моето творчество. Там се занимавах само с чистото изкуство. Не работих по поръчка, не увреждах ничии интереси. В Италия хората на изкуството не живеят с алчност, с настървение един срещу друг. Там има доблест, честно съревнование. Хубавото се признава и от най-големите врагове.

В България се завърнах през 1920 г. и намерих неочакван прием, който ме смути. В 1922 г. устройх първата си изложба в София. Струваше ми 160 хил. лв. да пренеса всичките си работи от Италия. Моралният успех беше колосален. Изложбата биде посетена накрая и от тогавашния министър-председател Стамболийски. „Какво ти откупиха?“ ме запита той. Казах му, нищо. „Че как така. Защо си донесъл тия работи. Чакай. Ще откупим за салона на външното министерство, за да видят чужденците, че не сме варвари, както ни мислят“. И взе бастуна, та започва: „Ето туй, туй, туй“. Оказа се, че посочи най-ценните работи. Работите се взеха, но парите не можах да получа. Някои от колегите на Стамболийски саботираха покупката. След 9 юни благодарение на министъра на финансите П. Тодоров покупката се изплати. Скулптурните творби възлизаха на 800 хил. лв.

Имало едно време

В ляво: Андрей Николов и негови творби.

В дясно горе: Портрет на Андрей Николов

Долу: Най-известната творба на скултора "Дух и материя" и Червената къща в София - домът -ателие на Николов.

Между 1922 и 1927 г. живея в Рим и София. През 1927 г. ме хвана носталгия. Всичко, което ме радваше в Рим, ми стана черно и всичко в България красиво. И въпреки увещанията и сълзите на жена ми, аз се завърнах.

С болка на душата трябва да кажа, че в едно много късо време започнах да усещам отровните изпарения на завист и злоба, които излизаха като из блато. Мнозина приятели ми станаха кой явен, кой таен враг и видях неприязън, не само в колеги, но и в хора, дето интересите ни не се кръстосваха.

- Кой са главните двигатели за един творец, г-н Николов?

- Една вътрешна необходимост, една сила, същата вероятно, която прави и цветето да расте (това – за художественото творчество, а не онуй, което гони само хляба).

- Жената не играе ли голяма роля?

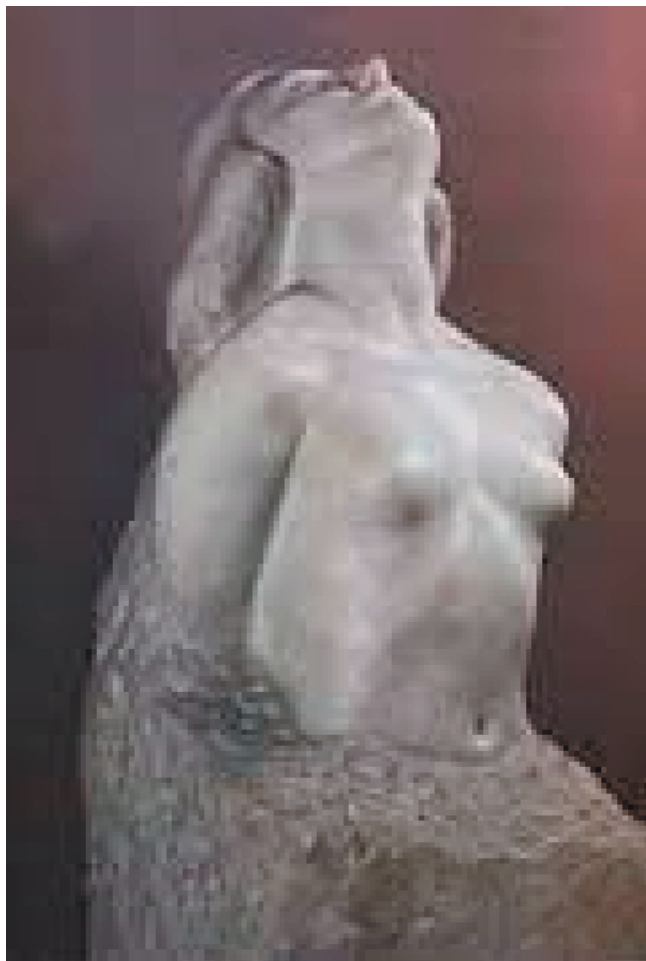
- Ако говорим конкретно – да. Тя дори е главният стимул. Не всеки си дава сметка, но това е така. Дори скъперникът, когато е млад, трупя пари, за да е повече властен над жената, това му е интимната мисъл...

- А когато е стар?

- ... Същият, когато остарее, превръща вече средството в цел. Става навик.

- У нас има ли условия за творчество на един артист?

- Не само у нас няма, но сега няма никъде. Защото изкуството е изкуство доколкото е отражение на духовния живот на човека. И понеже днешното модно човечество има много малко духовен живот, няма едно изкуство, което да храни душата на едно голямо мнозинство, както е било във времето на Ренесанса или в антична Гърция. И затуй сега има не едно, а много изкуства. Всеки художник, например, работи за себе си и една малка група около себе си. Значи, няма едно голямо изкуство.

- Вашето изкуство, скулптурното, е скъпо, няма приложение...

- Едно време папи и крале са предприемали грамадни скулптурни украси. Сега не е така. Скулпторът е заплашен да работи само за частни лица, при това богаташи само. А не там е смисълът на изкуството – да се затвори между четири стени. Едно произведение трябва да бъде на открито, да се вижда. Художникът е продукт на целия народ, на цялото човечество и не бива изкуството му да бъде достояние само на малцина.

... Изкуството е като любовта. Щом има хитрини, сметки, тя вече не е любов, а проституция. Всички сме виновни за хитрини в областта на изкуството: и художници, които го правят, и държава, която ги плаща, и общество, което ги приема.

- Но нали в края на краищата и артистът трябва да живее?

- Щом не може да твори истински и хитрува, да се залови за друга професия. Изкуството не търпи компромиси!

Младите у нас хитруват. Имат жив пример. Виждат и знаят, че

идеализмът им няма да бъде възнаграден. Защото у нас няма критерий, мерило. Инак, хубаво чувство има, безспорно.

За политиката

- Смятате ли, че артистът трябва да се меси в политическия живот?

- Не само трябва, но е и длъжен. Защото политиката е, която регулира целия живот в цялата му пълнота, и ние, артистите, както и всички, носим последствията от това. Някои професионални политици (а политиката не трябва да бъде професия) казват ни да не се бъркаме в политиката, защото била мръсна работа. На такива аз отговарям: „Ами вие, такива почтени хора, как се занимавате с мръсни работи?“

Артистът трябва да се занимава с политика и затуй, защото всяко човешко общество ще живее добре само когато се управлява по вечните закони на живота. А за да се направи статуя, за да се напише поема, за да се нарисува картина, създаде музика – трябва да се познават природните закони – законите на равновесието и хармонията.

Христо Бръзицов, 1929 г.

На прозореца

Гласове от низините

Продължение на темата за кооперативите

Ето ни отново заедно на страниците на нашия вестник. Вече сме повече и съответно проблемите, поставени от вас са по-големи и по-конкретни. Не можем да обхванем всичко, затова има нужните инстанции и квалифицирани хора. Нашата задача е да се разбере, че знаем за вас, за мислите, вълненията и проблемите ви. Да се знае, че ни има и сме единни, ние българите, живеещи далеч от родината.

„Вече осма година работя в кооператив. Отначало всичко беше наред и работа имаше, и заплатите ни бяха поносими. От две години обаче, обикалям всичките квартали на Рим, чистя супермаркети и офиси за по един час, а някои дори за по малко време. Радвам се, когато ме изпратят някъде, където работата е за повече от два часа. Няма да ви описвам съответно какъв е фиша ми със заплатата. Не мога да откажа и да не се явя на работа, защото ме грози уволнение. Ще кажете, след осем години не си ли на стабилен и постоянен трудов договор? Да бях и аз, и колежките ми, докато един ясен ден, преди около три години не ни поканиха в офиса, където ни представиха заповедите за уволнение, т.е. за самоуволнение.

Бяхме сконфузени. Последвалите обяснения бяха, че работата е намалела и не могат да ни гарантират вече осем часа, а ако искаме да работим, трябва да минем на временни трудови договори за по-малко часове. Който не искаше да подпише, отиваше на разговор с началника. Така или иначе, подписахме всички. Самоуволихме се и ни назначиха наново за по една година, а някои дори за по-малко. И ето ни днес да обикаляме из цял Рим – коя за три часа, коя за два, в най-добрия случай – шест. Знаем, че сгрешихме и не си потърсихме правата, но никой не иска да остане без работа”.

В. Василева

Не по-малко загрижени и болезнени бяха споделените мисли от З. Господинова:

„Ние пък работим в агенция, нещо от типа на кооперативите, която обслужва хотели. От март до ноември се работи почти без почивен ден. Започваме от сутринта до три – четири часа следобяд. От ноември месец нататък сме си у дома. Някои излизат в отпуска, та поне един от „празните” месеци да бъде платен. А тези „празни” месеци понякога са три - четири. Лятото затова пък гърбовете ни болят и краката ни парят в края на деня, защото се случва да изчистиме и по двадесет стаи за един ден. Колкото полукосозен е хотелът, толкова повече работа пада. Дали не сбъркахме страната? Емигрирахме, за да стане животът ни по-хубав. Дано новата ни родина да не се превърне и тя на мащеха...”

А Вера С. е категорична: „Искам да знам дали часовете, в които пътувам от едното работно място до другото, се заплащат? Защото губя по два – три часа, за да изчистя някой хранителен магазин, или такъв за дрехи, за един час?”

„От година насам правя нощно почистване на заведения за бързо хранене. Работата е направо убийствена. Няма разлика в заплащането между нощния и дневния труд при нас. Неделите и празниците са платени като

останалите делници”.

Й. Добрева

„Моите смени се подават от шефа всеки ден със съобщения по телефона. Стресът е голям, защото трябва непрекъснато да се адаптираш към ново място, различни хора и изискванията им. Да не говорим, когато се наложи да работиш в зала с клиенти, които се хранят. Всеки половин час влизат нови хора, необходимо е да е чисто, да си бърз и учтив. Изисква се много физическа сила и трудолюбие. Голяма част от колежките „окапах”, защото умората е голяма. Имаш усещането, че си попаднал в една огромна месомелачка за хора”.

Да... Нещата са сериозни. Както се казва, „не всичко е цветя и рози”. Коров е емигрантският хляб за много от нас. А далеч от родината, нещата изглеждат по-тревожни и по-отчаяни. Затова ние сме тук и пишем. За да се знае, че не сте сами и изоставени, че сме много и че търсим нови пътища и изход от проблемите.

Смазващи бяха думите на Е. Крайнова: „Ако кооперативът подпише договор с някоя „добра“ фирма, а под „добра“, разбирам да не си на тази въртележка от по два - три часа на различни места, а да имаш сигурните седем - осем часа на едно, тукаткси се назначават италиянки, приятелки на тези от

офиса. За нас, българките, остават пак заведенията за бързо хранене, нощните почиствания и крайните квартали. Не се ли касае за някакъв вид дискриминация на труда?”

Кооперативите, чиято поява датира от седемдесетте години на миналия век, според член 45 от Конституцията на италианската Република, са родени да отговарят на непрекъснато нарастващи нужди на многобройните млади хора без работа, на социално изоставените, на емигрантите, които стават от ден на ден все повече, всички те да бъдат ведрени в трудовия живот на страната. Само за четири години (2001-2005) броят им нараства с тридесет процента. А доколко се спазват демократичните принципи, на които се основава създаването им, съдете сами...

В този брой, скъпи сънароднички, дадохме място на вашите проблеми с работата, чухме неизречените досега съмнения и тревоги, нещата се назоваха с истинските им имена. Със сигурност, ще има какво да кажат и вашите мъже, чиито ръце са загрубали от пясък и чакъл. Ще чакаме и техните реплики, защото това е нашата страница, на тези социално по-слабите, чийто хляб се добива с пот на челото, чийто труд не се вижда и не се слави. Пък може от това да ни стане и по-леко...

Е.К.

В твоя глас се оглежда душата ти, тъй както слънцето в капка вода...

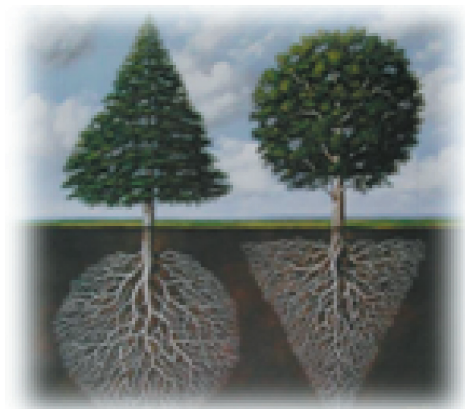
Емоционалният код на гласа

Представете си как разговаряте с любимия човек, с родителите, децата, приятелите, та дори и с неприятелите и...усещате, че ви разбират и са съгласни с вас. Като че ли разговора преминава в приятна мелодия, която ви кара да се чувствате все по-леко и по-свободно...Има такива дни! Нали?

А тази сила е вътре във вас, винаги е била и ще бъде. Нужно е само да я усетите, да я приемете и опознаете. Досещате ли се вече - това е силата на вашия Глас. Той може да промени живота ви така, както никоой друг. Стига само да му се доверите. Звучи ви просто, нали? Дори някак по детски наивно...това е тя - мистерията на вашия глас!

Когато общуваме ние предаваме емоции, които в повечето случаи не съзнаваме

Нашият глас има свой емоционален код, който ни позволява да преминаваме от едноемоционално състояние към друго за няколко минути. Така можем да трансформираме гнева в емпатия и нашия слушател да преодолее ограниченията на своето Его. Най-важният аргумент, който засяга силата на гласа е, че той идва директно от нашето подсъзнание и предава емоцията по същия канал.

Емпатията е способността да "виждаш света през очите на другия". При всяко изживяване на емпатия, човек се променя. Неговото съзнание се разширява приемайки различна нагласа към живота, която при други обстоятелства е възможно да осъди. Това състояние води до единството, което преминава в синергия. Да вземем за пример едно музикално изпълнение. Музиката има магична и завладяваща сила, която въвлича слушателя в творбата. Изпълнителят е този, който трябва да събуди творбата, да я оживи. В даден момент светът на творбата се оказва един и същ и за публиката и за изпълнителя. Спомнете си легендата за Орфей? Колко дълго можете да задържите водата в ръцете си? Толкова, колкото трае емоцията предадена чрез вашия глас...

Могат ли две очи да видят две различни неща едновременно?

Могат ли две уши да чуят две различни неща ?

Могат ли две сърца да усетят едно чувство ?

И докато четете тези редове, ще откриете...че изграждането на емпатия е единствената ефективна среда за комуникация.

Ето, че дойде ред да споменем и огледалните неврони. Онзи „мистичен обмен“ на биоенергия, който протича от вътре навън и се връща обратно към нас, извън материалния свят. Смехът е заразен и прозявката също, но за тях ще говорим по-нататък.

Ето какво разказват хората, които са опознали своя глас...

Александра, 43г. Зъболекар (Бургас)

„Беше ми много трудно да продължа сама нататък. Синът ми не желаеше вече да разговаряме... Чувствах, че губя контрола върху него – беше вече на 16 години. Нашите отношения приличаха на гордиевия възел. Колкото повече се опитвах да го развързва, толкова по-силно се затягаше. Прочетох много книги, говорих и с психолози, но нищо не се променяше. И тогава, потърсих персонални коучинг, който отвори пред мен една заключена врата... Вътре, в тъмното, се беше скрил моят глас. Запалихме заедно свещи, за да го търсим. След първата сесия видях нещата в по-различна светлина. Реших да опитам - да се доверя на самата себе си, с помощта на моя глас. Последваха седмици, които ме накараха да преоткрия

себе си. Беше много забавно и вълнуващо. Една вечер, след вечеря, сина ми остана по-дълго с мен и ми каза: „Мамо, не знам какво си направила, но нещо в теб се е променило... Чакай да ти разкажа за урока по химия...“ След няколко дни съвсем неочаквано ми показа снимката на момичето, с което излизаше. И така, неусетно дойде онази неделя, в която разбрах, че любовта и хармонията са се върнали в моя дом и в моето сърце. Опознавайки своя глас, аз опознах още по-добре себе си и дето си. Ще се радвам да посрещна в моето виртуално студио всеки българин, който търси ключа към себе си и своя глас. Да потърсим заедно вашето скрито обаяние.

(www.diy-coach.com)

*Димитринка Йорданова
Персонален коучинг*

Духовни двери

Блажен Отец Йосафат Шишков

„Скъпи и преподобни Отче, мога да ви уверя, че живеем като добри монаси, въпреки че се занимаваме светски с младите хора; тъй като в края на краищата най-важното е да стигнем до Господа, живеейки за Него, останалото са помощни средства”.

Преди около 130 години, на 9 февруари 1884 се ражда една много интересна личност, изключителен ерудит, духовник, възпитател, музикант и любител на техниката – Роберт Матей Шишков (или познат най-вече с монашеското си име Йосафат). Пловдивчанин по рождение, той израства в многочислено семейство на ревностни католици. Учи в малката семинария на успенците в Кара-Агач (Одрин), а в началото на 1900 г., става послушник във Фанараки (Турция). След завършване на философия и теология в Лувен (Белгия), Роберт Матей е ръкоположен за свещеник на 11 юли 1909 г. в белгийското градче Малин. Пътят го довежда отново в родината, където преподава в пловдивския колеж „Св. Августин” и във варненския „Св. Михаил”. Не след дълго е избран за директор на малката семинария „Св. Св. Кирил и Методий” в Ямбол, където междуременно е и свещеник и в Латинската Ямболска Енория. Неговият ведър темперамент и чувство за хумор, както и влечението му към техническия напредък

привлича много млади хора, защото още от 1932 г. въвежда в обучението в Ямболската семинария радиопредавател и прожекционен апарат. Така малката семинария в Ямбол, се превръща в сграда, способна да приеме трийсет семинаристи от двата обряда, латински и славянски. Там отслужват литургиите на славянски и на латински. Във Варна през 1937 г. Йосафат Шишков създава френско-български център, който наброява над 150 души, а Монс. Евгений Босилков през 1949 г. го назначава за енорийски свещеник във Варна, където работи неуморно, за да оживи тази енория. Пише в малкия български католически вестник „Поклонник”. Арестуван, отец Шишков споделя същата съдба като своите приближени братя и една година по-късно – на 11 ноември 1952, е разстрелян в Белене. В едно негово писмо той пише: „Стремим се да направим най- доброто, което очакват от нас, за да спасим душите си, но скромно без да вдигаме много шум”.

Званието - дело на МОЯ ЖИВОТ

Из духовните упражнения на Бл. Евгений Босилков

“Безброй хора са запознати с духовната енергия в живота, но малко умеят да я ценят, да я изживяват и използват според нейната основна ценност. Тези малко хора гледат на живота, като на нещо с недосегаема ценност; и липсата на удобство и радост не вреди на пълноценното благо, нито на всеотдайността на съществуването, което са си избрали и което е тяхното звание. Часът на избора на тяхното звание е момент на размисъл и променяне на техния живот, едно щастливо, ново начало и продължение на техния живот, който занапред ще бъде воден от серия размишления от общ характер и от добрата воля. Този час е тържественият момент, когато в тях се заражда съзнанието, че близките грижи и несигурности трябва да спрат и да се разрешават в съкровено убеждение на Благодатта, която действа навсякъде, укрепвайки ги, за да могат леко да преодолеят това, което им се струвало непобедимо.

Правилник, предписания, външни упражнения, часослов и размишление трябва съществено да поощрят званието ни; с една дума: званието трябва да изпълва целия ни живот. Колко хора има с механично и материалистично мислене, които с ежедневните си чужди на Бога занимания носят прекомерно против волята си всекидневния си товар! В нашето звание не съществува това разцепление на две. Ние сме уверени, че живеейки и работейки в духа на званието си, се движим винаги в благоволенieto на Бога. Ето защо се вижда ясно къде и какво

правим. Вътрешният дух, духът на вяра оставя особен отпечатък върху цялата ни дейност.

От друга страна би било още и невярно да си въобразяваме званието си и монашеският живот, като много часове на дълбоко спокойствие. Не са толкова много, както би могло да се помисли. И това не е чудо. Влизайки в манастир, ние не сме изоставили лагера на битката: напротив, започнали сме по-трудна битка. В религиозния живот се отнася за търсене на начин да достигнем съвършенството и затова трябва да се овладеят много висоти от духовния живот. Каква тежка борба ще бъде срещу собствената ни слаба и покварена природа. Понякога съмнението ще ни довърши, духът на света ще ни обхване, умората ще ни притисне. И после този строг ред и тази безпощадност в служенето на Христос! Наистина това прилича понякога на едно отричане от хиляди възможности! Но има по-лошо още! Има моменти, когато едно съмнение не само в целта и пътя, който ви води, но още и в собствения ни път, когато нашият живот изглежда препълнен от опущения, забавяния и низости, когато волята става все по-слаба и строшена, когато душата изглежда така суха и отдалечена от Бога! И въпреки това трябва да вървим все напред към целта, да работим, да се молим, да се изповядаме, да се оръзваме, да страдаме все отново... докато паднем изтощени... но падаме в Божиите ръце! Така иска Бог!... И само тогава нашето отдаване Богу ще бъде пълноценно, ако значи

сме били подкрепяни от Божията благодат, която прави в нас всичко живо и ценно. Ние достигаме тази висота, за която Павел казва: “Не аз живея, но Христос живее в мен!... Не аз избрах Бога, но Бог ме е избрал и ме е водил!” Моята дейност няма значение, но, ако целта на моите действия е Бог, те имат почти безкрайна стойност. Трябва да се убедим в тази истина, която ще ни направи свободни и ще ни държи далече от всяко нещастие, униние и съмнение. И Истината ще ни избави. Изкачвайки се към върха обаче, ние не трябва да търсим да се доближим само да небесата, но от там да хвърлим още един по-добър поглед върху съществуващия свят, там където Христос има нужда от нас, за да изгради Своето Царство. Това е върховата точка на нашето звание: да приемем Христос като Спасител на душите си и да Му помагаме колкото ни е възможно да бъде Спасител и на другите. От Бог ни е възложена задачата като строители на Неговото Царство на земята. В този смисъл всяка наша най-малка въздишка в Името Божие е пред неговото лице един камък за изграждането на Неговото Царство.

Приключвам с думите на Св. Павел: “Вървете според вашето звание!” Възвишено, високо, почтено е още и свято вашето звание! Ще получите стократно повече блага отколкото сте оставили и освен това ще имате живот вечен.”

На Цветница, когато се бяха събрали всички люде, той влезе в църквата и макар и немошен, изрече благословения за царя, за княза, за духовниците и за целия народ и каза: "Пазете ме, деца, до третия ден." Така и стана. На третия ден на разсъване той рече: "В твоите ръце, Господи, предавам духа си", и почина в ръцете на свещениците в шестия ден на месец април, индикт трети, в шест хиляди триста деветдесет и третата година от сътворението на целия свят (885 г.).

1130 години успение на Свети Методий Славянобългарски

Методий е монашеското име на славянския първоучител и Апостол, където дълги години прекарва в манастир в планината Олимп в Гърция. Напускайки светския живот се отдава на книгите и молитвите, а по-късно към него се присъединява и брат му Константин Философ. 860 г. е важна за Методий с участието в църковна и политическа мисия в Хазарския каганат.

Най-значима за двамата братя Методий и Кирил е Моравската Мисия, чиято цел е да изкорени езичеството окончателно и да християнизират населението. Задачата на Методий и брат му е да подготвят духовници от моравците. Именно тук на помощ идва новосъздадената славянска азбука - глаголицата, чрез която превели на славянски Новия Завет и необходимите богослужбни книги.

За тази цел обучават последвалите ги ученици – Наум, Климент и Ангеларий, на славянски език, да четат, пишат и пеят.

След време Методий, брат му Константин Философ и техни ученици тръгват към Рим, за да получат от папа Адриан II (867-872) одобрение да отслужат литургия на славянски. Методий е ръкоположен от папата за архиепископ на Панония и Моравия.

Получили благословията на папата в базиликата „Санта Мария Маджоре“ в Рим, който освещава новопреведените писания, двамата братя отслужват славянски литургии в четири от най-известните църкви на Вечния град. По време на тази мисия Свети Кирил намира своя жизнен край. Погребан с папски почести в Рим в базиликата „Сан Клементе“ през 869 г.

Методий като папски легат потегля като архиепископ към град Срем. Папа Адриан II издава була към князете Ростислав, Коцел и Светополк в защита на Методий и позволява

да се провеждат на старобългарски литургии и превеждат книги. Нарастващите успехи на Методий в Панония като епископ притесняват Залцбургското княжество. В резултат Методий е осъден и заточен в манастир Райхенау до 874 г. и освободен от папа Йоан VIII.

След всички скърби, като възложил цялата си печал на Бога, Методий с двама свои ученици свещеници започнал да превежда тези книги, които не успял да довърши с брат си.

Заедно с учениците си той превел целия Стар Завет без Макавеевите книги, Номоканона (Правила на Светите отци) и светоотеческите книги като проповядвал словото на

божествената истина и като превеждал от гръцки на славянски език свещените книги. Той оставил като скъпоценно наследство превода на всички канонически книги на Священото писание.

Свети Методий Славянобългарски починал на 6 април 885 г. и бил погребан във Велеград и – според житието му – “лежи във великата моравска църква, от лявата страна, в стената зад олтара на света Богородица. Отслужили литургия на латински, гръцки и славянски и положили тялото в съборния храм във Велеград, а за погребението се събрало голямо множество народ.

Мариола Георгиева

От промяна в мисленето, до промяна в живота

Света Преподобна Мария Египетска

В петата неделя на Великия пост (тази 2015 година е на 1 април) православната църква почита Света Преподобна Мария Египетска. Живяла V-VI век в Александрия, Египет. Напуснала бащиния си дом много млада, отдала се на не почтен, разгулен живот. Но един ден случайно попада с кораб в Йерусалим. Там поискала да влезе в църква на Божий гроб, но сила невидима я спряла. Тогава разбрала причината, събудила се душата ѝ и се покаяла на колене. Помолила се на Бога за прошка за нейния пропаднал, разгулен живот.

Покайването в библията е „да промениш мисленето си“, което да доведе до промяна на действията в живота ни. Чрез покаянето Мария намира спасението, свободата в името на Христос–Месията към вяра в Него като Месия Спасител Човешки. Покаянето и вярата са двете страни на една монета. То се дава от Бога, поради неговата благодат. Никой не може да се покае, ако Бог не му даде покаяние. И никой не се кае, докато не се убеди.

Именно чрез дълбоко убедителната в покаянето си блудница Мария дочула глас, който я призовал да се оттегли в пустинята. Мария се отдала на отшелнически в пустинята със строг пост живот за 17 години, далеч от хорски очи и светски живот. Покаянето ѝ не е скръб, нито обещание, а нейното поклонение на благодат, пробуждане на душата за надежда, свобода към Божията любов. В края на своя жизнен път, преди да се отдаде на Духа Божи, срещнала свещеник Зосим и била пречистена от своя грях. Пречистването, опрощаването на греховете е източник на спасение, унищожава греха. То е като небесен дар, благодатна сила Божия. Пречистването преобразува човешката душа.

Със святата си отдаденост и постъпка към Бога света Мария Египетска се превръща в олицетворение на покаянето, очистването на съвестта като завет с Бога за изправяне на живота и мисълта.

Мариола Георгиева

Паралел 43

Главен Редактор: Венета Ненкова

Зам.Гл.Редактор: Теодор Тодоров
Сътрудници: Мариола Георгиева,
Милена Рачева, Йорданка
Минева

Майл: scuolabulgara@gmail.com
Сайт: www.paralel43.jimdo.com
Тел. 0039 348 35 30 943

Настоящото издание е продукт на Културната Асоциация с идеална цел "Паралел 43", създадена в Рим през 2014 год.

В основната дейност на асоциацията е заложено популяризирането на българския език, култура и история.

Портрети

Коста Евтимов - Наполеона от Габрово

Най-известният български гарибалдиец от 70-те години на XIX век

Има много въпросителни около съдбата на младия габровец Коста Евтимов, но такива има за повечето „гарибалдийци“ загинали по-късно в борбата и против турците. За жалост няма документи, архиви от онова време, които да констатираят конкретно дадени събития, това са хора живяли или родени в робска действителност, а тогава не е воден протокол на патриотите гинали за свободата ни изобщо. Оказва се, че младият Коста идва в Италия на 26 годишна възраст и веднага се включва в борбата на революционна Италия. Избран е между хиляди апенинци заради снажния Балкански вид и будна натура на поборник, характерна за страховитите български харамии от онзи период. Бил едър и снажен младеж с атлетичен вид и вероятно с опит като поборник в наши чети. Интересното е, че младият Коста Евтимов влиза по предварително подбран списък от Гарибалди, за да участва в похода на „хилядата“ гарибалдийци. Така той взема участие в началната фаза на освобождението на Италия като дейно воюва по време на Сицилианския поход. Там се проявява в битката при Калатафами, като лично прикрива Гарибалди с тялото си. С такава чест са удостоени само още дузина подбрани италианци, главно надарени физически и съобразителни люде. Този поход вдъхновил писателите, поетите и художниците на Европа. Казват, че няколко художници искали да нарисуват образа на легендарния българин и съратниците му. Тук в Италия Коста Евтимов участва в още няколко похода на Гарибалди. Всъщност има данни, че участва почти във всички военни мероприятия на революцията до към 1862 година. Тук спечелва и пръв прозвището „Капитана“ или както са му казвали „Капитан Коста“, но за разлика от Капитан Петко на този млад бунтар не било съдено да живее много дълго и да види свободата на родината си. Казват, че е имал организаторски умения и е организирал Габровското въстание?! За това въстание обаче данните са малко, макар Габрово да чества паметта на героите си до днес. Някои го свързват с Капитан Дядо Никола от 1856 г. и похода на четата му от Лясковец към Габровските селца. Именно там, в покрайнините на Габрово достигналите 140 души българи са пресрещнати от многоброен аскер и избити или пленени. Неволите започват още при Ново село и Батошево, където са организирани множество засади. Няма конкретни данни как младият Коста е организирал четници около Габрово. Водеща е хронологичната нишка, че не през 1856, а през 1862 година Коста „Неполеона“ е готвил организационна структура в габровско.

Не е обърнато внимание на детайлите дали „преди гарибалдийския опит“ или след него, младият мъж се е опитал да устройва чета. Ако е било 1856 година навярно е съвсем млад и без боен опит, а ако е 1862 година вече навярно става въпрос за придобит опит и то от най-врелите и кипели към тази дата революционери, а това са италианците. Нека обърнем внимание и на друго: още през 1864 г. Гарибалди се среща с Раковски в Букурещ, а там българският деец запознава италианския водач с Хаджи Димитър. Оказва се, че „Хаджията“, който само след 4 години ще падне за свободата на народа си познава и друг гарибалдиец: италианеца Марко Антонио, един деен гарибалдиец с опит. Малко по-рано в Генуа Г.С.Раковски се среща и с Мацини и така запълва „графата“ с питання как да устройва и планира борбата на народа ни срещу поробителите. Напомням, че българите привнасят най- модерни за времето си организационни прийоми от италианците, а Капитан Петко е пример, че те внедряват и принципи на модерната война, така че той винаги печели срещу турците след вършането си от критското брожение. Героят на Италия Коста Евтимов „Наполеона“ (Капитан Коста) загиба през юли-август 1868 г. някъде в полесраженията на търновско или габровско. Той е част от онази „непобедима“ сотня, дала живота си за свободата на България, давайки отпор на нескончаемите маси от башибозуци и добре школуван аскер. Преживял е толкова битки, но за възрастта си малко над 30 години е дал не малко на Италия и България. Голяма част от хаджидимитровите четници са на възраст под 40 години, но опитността им е много по-голяма от тази на повечето дейтели на последвалото след осем години Априлско въстание. Загубата на революционните среди на България е огромна, това са хора с опит не само от Италия, а от борбите в Гърция, Сърбия и Унгария. Имало е и хора обучавани в Румъния, Сърбия или Русия. Нека свалим шапка на Коста Евтимов „Наполеона“ най-отявлени измежду гарибалдийците и със сигурност най-ранният пример за такъв герой, той не искаше завоевание като един „Наполеон“, а само свободата на народа си. И все пак напетия му вид остави пример за него, като за един много повече облечен с власт „корсикански“ герой. Вечна памет на всички гарибалдийци, паднали за свободата на България, Италия и коя да е друга страна, бореща робството по света.

Разказах ли ти...

Разказах ли ти аз за моите утрини,
притихнали преди поредния летеж,
за кофата ръждясваща, катурната,
покрита с морски утринен копнеж,
за паяците изтъкали замъци
танцуващи сред дремеща роса,
за неразбудените пламъци
надничачи под моите крака.
Разказах ли ти за водите кладенчови,
заклучили във дълбините,
очите мамини, неволи дядови
и буйните филизи на асмите
Разказах ли ти за прохладните ми плочници,
столетен страж пред запустелия ми дом,
за дремещите в треволяка котчици,
и за прегърбеният дрянов клон,
препречил със години неотваряни прозорчета,
под виснала брадясала стреха,
за избелелите прашлясали ковчорчета,
крепящи влажната, излющена стена.
Разказах ли ти за мечтите си, среднощните
да имам спалня гледаща на юг,
надничаша току над старите ми плочници
Разказах ли ти за копнежа си за там... от тук.

Диана